

”JEEBUS ON TOTISESTI NOUSSUT YLÖS”

Lk 24:1-12
(Pääsiäinen I vk)
Hämeenlinna
(31.3.2013)

Teksti:

Ensimmäisenä päivänä sapatin jälkeen naiset jo aamuvarhaisella menivät haudalle ja ottivat hankkimansa tuoksuöljyt mukaan. He havaitsivat, että kivi oli vieritetty haudan suulta, ja kun he menivät sisälle hautaan, he eivät löytäneet Herran Jeesuksen ruumista. Kun he olivat ymmällä tästä, heidän edessään seisoivat yhtäkkiä kaksi miestä sädehtivän kirkaissa vaatteissa. Naiset pelästyivät ja painoivat katseensa maahan. Mutta miehet sanoivat heille: "Miksi etsitte elävää kuolleiden joukosta? Ei hän ole täällä, hän on noussut kuolleista. Muistakaa, mitä hän sanoi teille ollessaan vielä Galileassa: 'Näin täytyy käydä: Ihmisen Poika annetaan syntisten ihmisten käsiin ja ristiinnaulitaan, mutta kolmantena päivänä hän nousee kuolleista.'" Silloin he muistivat, mitä Jeesus oli puhunut.

Haudalta palattuaan naiset veivät tästä sanan yhdelletoista opetuslapselle ja kaikille muille. Nämä naiset olivat Magdalan Maria, Johanna ja Jaakobin äiti Maria, ja vielä muitakin oli heidän kanssaan. He kertoivat kaiken apostoleille, mutta nämä arvelivat naisten puhuvan omiaan eivätkä uskoneet heitä. Pietari lähti kuitenkin juoksujalkaa haudalle. Kurkistaessaan sisään hän näki ainoastaan käärinliinat, ja hän lähti pois ihmetellen mielessään sitä, mikä oli tapahtunut. (Lk 24:1-12.)

JOHDANTO

Johdantona tekstimme tarkastelulle mainitsen kolme asiaa:

a) Tekstissämme mainitaan Jeesuksen ylösnousemuksen kolme tai oikeastaan neljä ensimmäistä todistajaa:

Kaksi Mariaa oli valittu ylösnousemuksen ensimmäisiksi todistajiksi. Toinen heistä oli *Maria Magdalena*, jonka mainitsevat kaikki neljä evankelistaa. Toinen oli *Jeesuksen äiti*. Maria Magdalena oli tunnettu syntisyydestään ennen Jeesuksen kohtaamista. Toinen Maria oli tunnettu hurskaudestaan, nimittäin Jeesuksen äiti. Luukkaan mukaan näiden kahden Marian mukana oli myös *Johanna*, joka oli Lk:aan 8. luvun 3. jakeen mukaan Herodeksen taloudenhoitajan Kuusaan vaimo. Markuksen mukaan Jeesuksen haudalle tulleiden naisten joukossa oli myös Sebedeuksen poikien eli Jeesuksen opetuslasten Jaakobin ja Johanneksen äiti, *Salome*. Mt 20:20, Jh 19:25 ja Mt 27:56 antavat aiheutta olettaa, että Salome oli Jeesuksen äidin Marian sisar. Jotkut selittäjät arvelevat, että Johanna ja Salome olisivat sama henkilö, jota itse en pidä Raamatun tekstien valossa todennäköisenä.

Naisten jälkeen Jeesuksen tyhjälle haudalle tulee eri evankeliumien mukaan kaksi miestä: Pietari ja Johannes tai niin kuin Johannes itse evankeliumissaan nimittää itseään: ”se toinen opetuslapsi” tai se opetuslapsi, ”joka oli Jeesukselle rakas”.

b) Saadaksemme mahdollisimman täydellisen kuvan pääsiäisen tapahtumista meidän olisi luettava jokaisen neljän eri evankeliumin kuvaus tapahtumista (Mt 28: 1–10; Mk 16:1–10; Lk 24:1–10; Jh 20:1–18), sillä ne täydentävät toisiaan.

c) Tänään otan pääsiäisen sanomasta kaksi asiakokonaisuutta esille: a) Ensin Jeesuksen ylösnousemuksen todellisuuden ja b) sen jälkeen Jeesuksen ylösnousemuksen merkityksen.

1. JEESUKSEN YLÖSNOUSEMUKSEN TODELLISUUS

Kiinnitämme huomiomme sekä Jeesuksen opetuslapsiin että Jeesuksen vihamiehiin pääsiäisen tapahtuman todistajina.

1.1. Opetuslapset

Ensin kiinnitämme huomion Jeesuksen opetuslapsiin hänen ylösnousemuksensa todistajina.

1.1.1. Kukaan Jeesuksen opetuslapsista ei ennen pääsiäistä uskonut, että Jeesus nousisi ylös kuolleista.

Naiset tulivat varhain pääsiäisaamuna voitelemaan kuollutta Jeesusta ja enkeli nuhteli heitä: ”Miksi te etsitte elävää kuolleitten joukosta?” Tekstimme osoittaa Marian Magdalenan luulleen, että Jeesuksen ruumis oli varastettu. Sitä hän meni ilmoittamaan Pietarille ja Johannekselle.

Pietarista ja Johanneksesta, jotka juoksivat kilpaa haudalle, sanotaan tekstissämme, että ”he eivät vielä ymmärtäneet Raamattua, että hän oli kuolleista nouseva”.

Luukas kertoo apostoleista, joille naiset toivat haudalta sanaa, että ”näiden puheet näyttivät heistä turhilta, eivätkä he uskoneet heitä.”

1.1.2. Kun apostolit eivät uskoneet eivätkä ymmärtäneet Jumalan sanan ilmoitusta, täytyi heidän tulla vakuutetuiksi Jeesuksen ylösnousemuksesta aivan erityisellä tavalla. Miten se tapahtui?

Ensiksi, enkeli oli vierittänyt kiven pois haudan suulta. Ei siksi, että Jeesus olisi päässyt ulos haudasta, vaan siksi, että opetuslapset pääsisivät sisälle hautaan.

Toiseksi, Pietari (ja Johannes) ”meni sisään hautaan ja näki käärinliinat siellä ja hikiliinan, joka oli ollut hänen päässään, ei pantuna yhteen käärinliinojen kanssa, vaan toiseen paikkaan erikseen kokoon käärittynä” (Jh 20:6-7). Johannes sanoo, että kun hän ”näki” tämän hän ”uskoi”.

Kansainvälisestikin tunnettu Pyhän maan arkeologi *Aapeli Saarisalo* selittää näin, sitä, miksi Johannes uskoi näkemänsä perusteella: ”Voiteet, joita Jeesuksen ruumista palsamoitaessa käytettiin (Jh 19:40), kuivuivat nopeasti ja muodostivat käärinliinojen kanssa ruumiin ympärille jähmeän vaipan. Pietarin ja Johanneksen tullessa haudalle

he näkivät tämän jähmettyneen vaipan ehjänä, ts. sellaisena kuin se oli ollut ruumiin ympärillä, mutta ruumis oli poissa. Juutalaisen tavan mukaan liinakääreitä oli kaksi – erikseen pään ja erikseen vartalon ympärillä. Kukaan ihminen ei olisi voinut viedä ruumista ja jättää kääreitä ehjinä (koteloina) hautaan. Tästä opetuslapset ymmärsivät, että Jeesus oli noussut kuolleista. Hänen ruumiinsa oli kulkenut vaipan läpi ylikuonnollisella tavalla, aivan kuin Hän kulki suljettujen ovien läpi (Jh 20:19).” (Saarisalo: Uusi testamentti s. 244.)

Kolmanneksi, tämän jälkeen Jeesus itse ilmestyi heille ennen helatorstaina tapahtunutta taivaaseen astumistaan monta eri kertaa. Paavali kirjoittaa Jeesuksen ilmestymisistä näin:

”Kristus kuoli meidän syntiemme vuoksi, niin kuin oli kirjoitettu, hänet haudattiin, hänet herätettiin kuolleista kolmantena päivänä, niin kuin oli kirjoitettu, ja hän ilmestyi Keefakselle ja sitten niille kahdelletoista.

Sen jälkeen hän ilmestyi samalla kertaa yli viidellesadalle veljelle, joista useimmat ovat yhä elossa, vaikka jotkut ovatkin jo nukkuneet pois. Tämän jälkeen hän ilmestyi Jaakobille ja sitten kaikille apostoleille. Viimeiseksi kaikista hän ilmestyi minullekin, joka olen kuin keskosenä syntynyt.” (1Kr 15:3-8.)

Mainitut henkilöt näkivät naulain reiät hänen käsissään ja jaloissaan ja keihään piston hänen kyljessään. He koskettelivat häntä omin käsin, keskustelivat ja söivät hänen kanssaan ja tiesivät, ettei hän ollut aave, vaan sama Jeesus, joka oli ristiinnaulittu ja joka oli pantu kuolleena hautaan.

Neljänneksi, Jeesus avasi myös opetuslasten ymmärryksen käsittämään VT:n kirjoitukset (Lk 24:45). He ymmärsivät nyt VT:n Messias-ennustuksista, että Jeesuksen piti kärsiä, kuolla ja nousta kolmantena päivän ylös kuolleista.

1.2. Jeesuksen viholliset

Myös Jeesuksen vihamiehet joutuivat tahtomattaan Jeesuksen ylösnousemustodistajiksi:

He olivat sinetöineet haudan ja asettaneet haudalle vartijat. Mutta äkkiä tuli maanjäristys, enkeli vieritti kiven tyhjän haudan suulta ja vartijat väpistyivät kuin kuolleina maahan taivaallisen kirkkauden edessä.

Vartijat pakenivat haudalta ja kertoivat ylipapeille, mitä oli tapahtunut. Nämä myönsivät tosiasiat ja maksoivat sotilaille suuret lahjukset, että he leivittäisivät sellaista valhetta, että Jeesuksen ruumis oli varastettu.

Näin joutuivat Jeesuksen vihollisetkin valheestaan huolimatta todistamaan, että Jeesus oli noussut ylös.

Yhteenvetona voimme todeta: Tuskin monikaan asia tässä maailmassa on niin pätevästi ja monipuolisesti argumentoitu kuin Jeesuksen ylösnousemuksen todellisuus. Siksi voimme iloiten tunnustaa: ”Jeesus on totisesti noussut ylös.”

2. JEESUKSEN YLÖSNOUSEMUKSEN MERKITYS

2.1. Jeesuksen ylösnousemus on *ensiksikin* vakuutena siitä, että Jeesus on todella Jumalan Poika.

Tätä uskomme perustotuutta Pietari teroitti helluntaisaarnassaan (Apt 2:24 ja 36) sanoen: ”Hänet Jumala herätti ja päästi kuoleman kiviusta, niin kuin ei ollutkaan mahdollista, että kuolema olisi voinut hänet pitää (j. 24). ”Hänet Jumala herätti ja päästi kuoleman kiviusta, niin, kuin ei ollutkaan mahdollista, että kuolema olisi voinut hänet pitää” (j. 36).

Apostolit olivat sanomastansa niin varmoja, että he olivat valmiit mielummin tapettaviksi kuin olisivat kieltäneet Jeesuksen jumaluuden ja ylösnousemuksen. Ilmeisesti kaikki Jeesuksen ensimmäisistä opetuslapsista Johannesta lukuun ottamatta myös joutuivat veritodistajiksi – itse asiassa meidän tähtemme, jotta me uskoisimme heidän todistuksen siitä, että Jeesus elää.

Pääsiäinen on siis niiden juhla, jotka Jeesuksen ylösnousemuksen johdosta tunnustavat Hänelle: ”Minun Herani ja minun Jumalani.”

2.2. *Toiseksi*, Jeesuksen ylösnousemus on tae myös siitä, että Raamattu on Jumalan sanaa ja jumalallista totuutta.

Kun me ihmiset puhumme Jumalan sanan mukaisesti, me sanomme päätteeksi ”Amen”. Mutta Jeesus, joka itse on totuus, sanoo puheensa alussa. ”Amen, amen” eli ”Totisesti, totisesti minä sanan teille –.” Hän opetti, että koko Raamattu on Jumalan sanaa, joka ”ei voi raueta tyhjiin” (Jh 10:35), ja josta ei ”katoa pieninkään kirjain, ei ainoakaan piirto” (Mt 5:18).

Jeesuksen sanoihin enkeli vetosi haudalla pääsiäisaamuna todistaessaan opetuslapsille Jeesuksen ylösnouseen: ”Muistakaa, mitä hän sanoi teille ollessaan vielä Galileassa: 'Näin täytyy käydä: Ihmisen Poika annetaan syntisten ihmisten käsiin ja ristiinnaulitaan, mutta kolmantena päivänä hän nousee kuolleista.' Silloin he muistivat, mitä Jeesus oli puhunut.” (Lk 24:6-8.)

Ja ilmestyttyään opetuslapsilleen Jeesus nuhteli heitä siitä, etteivät he uskoneet Kirjoituksia sanomalla: ”Oi te ymmärtämättömät ja hitaat sydämeltä uskomaan kaikkea sitä, minkä profeetat ovat puhuneet” (Lk 24:25). ”Ja hän alkoi Mooseksesta ja kaikista profeetoista ja selitti heille, mitä hänestä oli kaikissa kirjoituissa sanottu” (Lk 24:27).

Huomaamme siis, että myös ylösnousteelle Jeesukselle Raamattu oli Jumalan sanaa ja totuutta.

Näin ollen voimme sanoa, että se, joka nousee Raamattua vastaan, nousee Jeesusta vastaan, joka on omalla arvovalloillaan sinetöinyt Raamatun totuudellisuuden.

2.3. *Kolmanneksi*, Jeesuksen ylösnousemus on todistuksena myös siitä, että Isä hyväksyi Jeesuksen uhrikuoleman:

Kun Jeesus sanoi ristiltä: ”Se on täytetty”, Jeesus oli oikeassa. Kaikki synnit on todella Jeesuksessa sovitettu. Vain epäusko voi enää kadottaa. Jos hylkäämme sovituksen, hylkäämme pelastuksen, sillä ei ole muuta uhria syntien edestä.

Usko ja turvaa siis Jeesukseen ja Hänen uhrikuolemaansa, sillä Jeesus ”on alttiiksi annettu meidän rikostemme tähden ja kuolleista herätetty meidän vanhurskauttamisemme tähden” (Rm 4:25).

2.4. Neljänneksi, Jeesuksen ylösnousemus on vakuutena siitä, että kerran meidätkin herätetään kirkastetussa ruumiissa:

Karitsan häitten alkaessa enkelit tulevat sanomaan myös Jumalan lasten haudoilla: ”*Miksi te etsitte elävää kuolleitten joukosta? Ei hän ole täällä, hän on noussut ylös.*” (Lk 24:5, 6).

Kerran mekin saamme jättää hautaan nämä synnin ja kuoleman käärinliinat ja sanomme: ”*Kuolema, missä on sinun voittonsi? Kuolema, missä on sinun otasi?*” (1 Kr 15:55.) Sillä ”*hän, joka herätti Herran Jeesuksen, on herättävä meidätkin Jeesuksen kanssa*” (2 Kr 4:14).

PÄÄTÖS

1. Jeesus elää! a) Niin todistaa pääsiäisen tyhjä hauta. b) Niin vakuuttavat haudalla Herran enkelit. c) Niin julistavat nuo, joille Ylösnoussut ilmestyi. d) niin todistavat jopa Jeesuksen vihamiehetkin e) Niin sanoo Jumalan Sana. – Entä me? Sanokaamme mekin: ”Jeesus on totisesti noussut kuolleista. Jeesus elää!”
2. Jeesuksen ylösnousemus kuolleista puolestaan todistaa siitä, että a) Jeesus on Jumalan Poika, b) ja siitä, että Raamattu Jumalan sanaa, c) ja siitä, että Jumala hyväksyi Jeesuksen uhrikuoleman syntiemme sovituksena, d) ja siitä, että kerran meidätkin herätetään kuolleista, ja me pääsemme kotiin Taivaan Isän ja Jeesuksen luo.
3. Pääsiäisenä kymmeniä vuosia sitten ajoimme lähetysaarnaja *Seppo Mäkiarvelan* kanssa autolla Pomarkusta Porin keskustassa sijaitsevan kokoushuoneiston pihaan. Astuin ulos autosta. Kadun varteen pysähtyi toinen auto, josta astui ulos minulle tuttu naishenkilö. Huusin pihan periltä hänelle: ”Mitä kuuluu?” Hän vastasi iloisella hersyvällä äänellä: ”Kiitos, Herralle! Oli niin ihanat hautajaiset!” Kadun toista laitaa käveli pariskunta. Huomasin, kuinka he suu ammoltaan katsoivat hautajaisista palaavaa naista. He varmaan ajattelivat, että nainen tuli jonkun rikkaan omaisensa hautajaisista, jolta luuli saavansa suuren perinnön tai sitten pahimman vihamiehensä hautajaisista, josta pääsi vihdoinkin eroon. – Mutta ei, nainen tuli erään köyhän uskovan mummon hautajaisista, jotka olivat ihanaa pääsiäisjuhlaa Kristuksen kuolleista nousemisen tähden.

Virret: 84; 126; 334; 89:1-; (221; 225; 229); 95:1-4